

A-PBT-A-568/2012. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület dr. B.A. ügyvéd által képviselt B.L., B-né S.K., S.M-né és S.M. (a továbbiakban együtt: Kérelmezők) **Sopron Bank Burgenland Zrt. (székhely: 9400 Sopron, Kossuth L. utca 19., a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató)** ellen 2012. július 31. napján indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2012. szeptember 18. napjára halasztott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület a következőket ajánlja a pénzügyi szolgáltatónak:

1. Tegye lehetővé, hogy Kérelmezők 2012. január 30. napjával 180,- HUF/CHF rögzített árfolyam alkalmazásával végtörleszthessék az xxx számú kölcsönszerződésük alapján fennálló tartozásukat.
2. A pénzügyi szolgáltató jelen ajánlás kézhezvételétől számított 15 napon belül írásban közölje Kérelmezőkkel a fenti kölcsönszerződés alapján - a 2012. január 30. napját követően esetlegesen, magasabb árfolyam alkalmazásával forintban meghatározott és teljesített törlesztőrészek, valamint a pénzügyi szolgáltató által a kölcsönszerződésből eredő követelésébe beszámított óvadék összegének 180,- HUF/CHF árfolyamon kiszámított svájci frank ellenértéke elszámolása, illetve beszámítása mellett, a 2012. január 30. napján fennálló tartozás svájci frankban meghatározott teljes összegét, ideértve a végtörlesztéssel kapcsolatos valamennyi fizetési kötelezettségüket is.
3. Ugyanezen határidőben közölje továbbá azt a bankszámlaszámot, ahová a Kérelmezők a végtörlesztést teljesíthetik.
4. Amennyiben Kérelmezők 2012. november 15-ig a végtörlesztéshez szükséges, a pénzügyi szolgáltató által svájci frankban és 180,- HUF/CHF árfolyamon számított forintban közölt tartozásuk forint ellenértékét a pénzügyi szolgáltató által megadott bankszámlára átutalással megfizetik, akkor a fenti kölcsönszerződés a végtörlesztés teljesítésével megszűnik, ezért a pénzügyi szolgáltató a kapcsolódó hitelszámlát zárja le, valamint a lezárástól számított 8 napon belül küldje meg Kérelmezőknek a kölcsön fedezetét képező ingatlanokat terhelő jelzálogjog törléséhez szükséges hozzájáruló nyilatkozatokat.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye. A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmezők nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az

eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Psztv. 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Kérelmezőket és a pénzügyi szolgáltatót, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

INDOKOLÁS

A Kérelmezők 2012. július 12-én benyújtott és 2012. július 31-én hiánypótlással kiegészített kérelmükkel fordultak a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvitájuk rendezése érdekében. A kérelem tárgya a felek között 2008. szeptember 23-án megkötött xxx azonosítószámú kölcsönszerződésből eredő kérelmezői tartozásnak az Otthonvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXI. törvény (a továbbiakban: Otv.) alapján rögzített árfolyamon történő végtörlesztésével kapcsolatos igények voltak. A Kérelmezők kérelmükben előadták, hogy 2008. szeptember 23. napján szabad felhasználású, jelzálogjoggal biztosított, deviza alapú, 29.000.000,- Ft-nak megfelelő svájci frank összegű kölcsönszerződést kötöttek a pénzügyi szolgáltatóval. A kölcsönszerződés alapján a pénzügyi szolgáltató a fenti forintösszegnek megfelelő 191.773,57 CHF kölcsönösszeget 2008. október 1. napján folyósította Kérelmezők közül B.L. pénzügyi szolgáltatónál svájci frankban vezetett xxx számú lakossági CHF folyószámlájára. A Kérelmezők az Otv. alapján élni kívántak a rögzített árfolyamon történő végtörlesztés lehetőségével, ezért 2011. november 17. napján a fenti kölcsönszerződésből eredő tartozásuk végtörlesztése céljából végtörlesztési igénybejelentést nyújtottak be a pénzügyi szolgáltatóhoz. A pénzügyi szolgáltató 2011. november 21-én azzal az indoklással utasította el a kérelmet, hogy álláspontja szerint Kérelmezők nem minősülnek pénzügyi fogyasztóknak, mivel a kölcsönösszeget a saját tulajdonukban álló gazdasági társaság részére nyújtott tagi kölcsönre fordították, ezért a kedvezményes, rögzített árfolyamon történő végtörlesztésre nem jogosultak. A Kérelmezők 2011. december 29-én újból kérelmet nyújtottak be a pénzügyi szolgáltatóhoz a fenti kölcsönszerződésből eredő tartozásuk végtörlesztése céljából, amelyet az 2012. január 4-én ismételten – a korábbi indoklást fenntartva – elutasított. A Kérelmezők 2012. január 6-án kelt panaszukban kifejtették, hogy álláspontjuk szerint a kölcsönszerződést fogyasztóként kötötték meg, szerintük fogyasztóknak minősülnek. A pénzügyi szolgáltató 2012. január 13-án kelt válaszában a panaszt elutasította, indoklásában hivatkozott arra, hogy Kérelmezők a hitelkérelemben a hitelcél megnevezésénél „projekt kivitelezés tagi kölcsön formájában” kifejezést használtak. Kifejtette, hogy a Kérelmezők a tagi kölcsön nyújtásával - megítélésük szerint - gazdasági tevékenységet végeztek, így nem minősülnek fogyasztóknak. A Kérelmezők ezt követően fordultak a Pénzügyi Békéltető Testülethez, kérelmükben állították, hogy a végtörlesztéshez szükséges többi feltétel teljesülését a pénzügyi szolgáltató nem vitatta. Utaltak arra, hogy a kölcsönszerződés elnevezése „szabad felhasználású kölcsönszerződés” volt. Hivatkoztak a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 2. számú mellékletében foglalt definícióra, mely szerint „*Fogyasztónak az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok elérése érdekében szerződő természetes személyt kell érteni.*” Kérelmezők szerint egy

gazdasági tevékenységet végző gazdasági társaság részére tagi kölcsön nyújtása nem minősül a természetes személy önálló gazdasági tevékenységének, mivel a gazdasági tevékenységet nem ő, hanem a gazdasági társaság végzi. A Kérelmezők a döntésre irányuló indítványukban azt kérték az eljáró tanácstól, hogy egyrészt állapítsa meg, a pénzügyi szolgáltató jogellenesen utasította el az Otv. alapján történő végtörlesztési kérelmüket, másrészt kötelezze a pénzügyi szolgáltatót arra, hogy részükre a végtörlesztés végrehajtását 180 HUF/CHF árfolyamon tegye lehetővé. Indítványozták továbbá, hogy amennyiben a végtörlesztés bármely okból nem lehetséges, de megállapításra kerül, hogy végtörlesztési kérelmüket a pénzügyi szolgáltató jogellenesen utasította el, akkor az eljáró tanács állapítsa meg a pénzügyi szolgáltató kártérítési felelősségét.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában a kérelmet megalapozatlannak találta, az eljáró tanácstól az eljárás megszüntetését kérte. Az eljárásban alávetési nyilatkozatot nem tett, egyezségi ajánlatot a Kérelmező részére nem terjesztett elő. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmezők állítását megerősítette a kölcsönszerződés összegét, folyósítását és felhasználását illetően. A pénzügyi szolgáltató a kérelemben előadottakkal megegyezően nyilatkozott a végtörlesztési kérelem benyújtásának időpontjáról, annak elutasítása okáról, a Kérelmezők panasa benyújtásának dátumáról és annak elutasítása okairól. Előadta, hogy a Hpt. 200/B. §-ában foglalt feltételeknek történő megfelelést vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy a Kérelmezők nem tekinthetők fogyasztóknak, ezért nem jogosultak a rögzített, kedvezményes árfolyamon történő végtörlesztésre. A pénzügyi szolgáltató kifejtette, hogy meggyőződött arról, hogy a kölcsön összegét a Kérelmezők tagi kölcsön nyújtására használták fel. A fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény 3. § 3. pontja, valamint a Hpt. 2. számú melléklet III. pontjának 4. alpontja szerinti fogyasztó definíciója alapján - a pénzügyi szolgáltató értelmezése szerint - a folyósított kölcsönösszeg tagi kölcsönként egy gazdasági társaság részére történő rendelkezésre bocsátása nem minősülhet a természetes személy gazdasági tevékenységén kívül eső céljának. Hangsúlyozta, hogy a Kérelmezők ugyan magánszemélyekként vették fel a kölcsönt, azonban a kölcsönösszeg - álláspontja szerint - a Kérelmezők gazdasági tevékenységének körében került felhasználásra. Álláspontja szerint, mivel a Kérelmezők nem minősültek fogyasztóknak, ezért a fenti jogszabály szerinti végtörlesztésre nem voltak jogosultak. Állította, hogy az előzőekben kifejtett okok miatt jogszerűen utasította el Kérelmezők végtörlesztési kérelmét. Válasziratát a következő nyilatkozatokkal egészítette ki: a rendelkezésére álló adatok szerint a Kérelmezők nem östermelők és nem egyéni vállalkozók, továbbá a Kérelmezők a Hpt. korábban hatályos 200/B.§ (2) a)-c) pontjában foglalt egyéb feltételeknek megfeleltek, a pénzügyi szolgáltató a rögzített árfolyamon történő végtörlesztést kizárólag a Kérelmezők nem fogyasztói minőségére történt hivatkozással utasította el.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa 2012. szeptember 6. napján meghallgatást tartott, amelyen a felek megjelentek. A tényállás pontos felderítése és a felek közötti egyezség megkötésének elősegítése céljából az eljáró tanács tagjai több kérdést tettek fel a feleknek, valamint magyarázatot kértek a pénzügyi szolgáltatótól a válasziratban foglaltakra. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy általános gyakorlata szerint minden szabad felhasználású kölcsönszerződésben rögzítette a hitelcél. A Kérelmező képviselője előadta, hogy álláspontja szerint a Kérelmezők a kölcsönszerződést fogyasztókként kötötték meg a pénzügyi szolgáltatóval. Hivatkozott a Pénzügyi Békéltető Testület A-PBT-A-520/2012-es számú ajánlására és az abban foglalt indoklásra. Kijelentette, hogy Kérelmezők nyitottak egy olyan

kompromisszumos megoldásra, hogy a piaci árfolyam és a rögzített árfolyam közötti szinten végtörlesztenek, amennyiben egy ilyen tartalmú egyezségben a pénzügyi szolgáltatóval meg tudnak állapodni. Az eljáró tanács elnöke a meghallgatást hivatalból –egyezségkötés reményében – 2012. szeptember 18. napjára halasztotta. A halasztott meghallgatáson a felek fenntartották korábbi álláspontjukat, a felek között nem jött létre egyezség, így a tanács hozott döntést az ügyben.

A rendelkezésre álló iratok, dokumentumok és a felek meghallgatáson tett nyilatkozatai alapján az eljáró tanács megállapította, hogy a kérelem - az alábbi okok miatt - megalapozott. Először is a pénzügyi szolgáltató által nem vitatottan a Kérelmezők az Otv. által lehetővé tett, rögzített árfolyamon való végtörlesztés egyéb, a pénzügyi fogyasztói státusz értelmezésén kívüli feltételeinek megfeleltek. Másodszor viszont téves a pénzügyi szolgáltató azon jogértelmezése és érvelése, hogy a Kérelmezők a felek közötti kölcsönszerződés alapján – a kölcsönösszegnek a tulajdonukban levő gazdasági társaság részére nyújtott tagi kölcsönre fordítása miatt - nem minősültek fogyasztóknak a Hpt. fent említett rendelkezése alapján. Az eljáró tanács szerint a pénzügyi fogyasztó Hpt. szerinti fogalmának értelmezése alapján a magánszemély akkor minősül fogyasztónak, amennyiben a Psztv. 4. §-a szerinti pénzügyi szolgáltatóval nem egyéni vállalkozói vagy őstermelői minőségben és nem egyéni céggént, azaz nem gazdasági tevékenysége vagy önálló foglalkozása keretében köt szerződést. Az önálló gazdasági tevékenységet a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja.) 16. § (1) bekezdése a következők szerint határozza meg: *„Önálló tevékenység minden olyan tevékenység, amelynek eredményeként a magánszemély bevételhez jut, és amely e törvény szerint nem tartozik a nem önálló tevékenység körébe. Ide tartozik különösen az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, a bérbeadó, a választott könyvvizsgáló tevékenysége, az európai parlamenti, az országgyűlési képviselői, valamint a helyi önkormányzati képviselői tevékenység.”* Az eljáró tanács megítélése szerint az önálló gazdasági tevékenység megvalósulásához az alábbi követelmények együttes teljesülése szükséges: rendszeresség, folyamatosság, nyereség illetve jövedelem elérésére való törekvés, azaz az üzletszerűség. A Kérelmezők részéről egyszeri alkalommal történt tagi kölcsön nyújtása nem bizonyította hitelt érdemlően, hogy ezt a Kérelmezők rendszeresen végezték. A pénzügyi szolgáltató nem bizonyította, hogy Kérelmezőknek a tagi kölcsön nyújtásából az Szja szerinti bevételük keletkezett, és azt sem bizonyította, hogy a Kérelmezők a tagi kölcsönrel kapcsolatosan érvényesen kamatot kötöttek ki, illetve ezt a kamatbevételt realizálták. Ennek bizonyítása hiányában a pénzügyi szolgáltató nem állíthatta alappal, hogy Kérelmezők ebből az ügyletből nyereségre, illetve jövedelemre tettek szert. Teljességgel hiányzott a pénzügyi szolgáltató részéről annak igazolása, hogy Kérelmezők a tagi kölcsön nyújtását több alkalommal valósították meg, ebből nekik jövedelmük keletkezett, mely megélhetésük fő-, de legalábbis jelentős forrása volt. Ezek hiányában – az eljáró tanács szerint – nem teljesült az önálló gazdasági tevékenység fennállásának bizonyítása. A pénzügyi szolgáltató végtörlesztést elutasító döntésének és a kérelmezői panaszt elutasító levelének indoklása nem támasztotta alá a folytatott - állítólagos - gazdasági tevékenység alapkövetelményeinek egyikét sem, azaz sem a rendszeres tevékenységet, sem a nyereség/jövedelem elérése érdekében folytatott, sem a folyamatos jelleget. Az eljáró tanács elfogadta és egyetértett Kérelmezők indoklásával, hogy gazdasági tevékenységet a tagi kölcsönt kapott gazdasági társaság folytatott, hiszen a hatályos bírói gyakorlat szerint a tagi kölcsön célja a társaság általános vagy meghatározott célhoz kötött forrásszükségletének a

biztosítása volt. Az egy alkalommal történt tagi kölcsön nyújtásából alaptalanul következtetett arra a pénzügyi szolgáltató, hogy ezt a tevékenységet Kérelmezők többször végezték volna. A tagi kölcsön egyszeri nyújtása nem bír bizonyító erővel arra nézve, hogy a magánszemély Kérelmezők üzletszerűen tagi kölcsön nyújtásával foglalkoztak volna a kölcsönszerződés létrejöttének és fennállásának idején, ilyen dokumentumot a pénzügyi szolgáltató nem jelölt meg és nem nyújtott be. Az előzőek alapján a Kérelmezők végtörlesztési kérelmét a pénzügyi szolgáltató jogellenesen utasította el, ezzel közvetlen ok-okozati összefüggésben a Kérelmezőknek kárt okozott. Az eljáró tanács megítélése szerint a fentiek alapján a pénzügyi szolgáltató megsértette a Ptk. alábbi rendelkezéseit: a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdés értelmében: *„Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.”*A fentiekben részletesen kifejtettek alapján az eljáró tanács álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltató magatartása jogellenes volt, amely jogellenes magatartásával ok-okozati összefüggésben a Kérelmezőknek káruk keletkezett. A Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése szerint *„A kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.”*A fenti ajánlásnak megfelelően pénzügyi szolgáltatónak a Kérelmezőket a károkozás előtti helyzetbe kell hoznia, az eredeti állapotot helyre kell állítania. Erre tekintettel az eljáró tanács a teljes jóvátétel elvének legcsekélyebb sérelemmel történő érvényesülése érdekében a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki. A Kérelmezők második végtörlesztési igénybejelentésére 2011. december 29. napján került sor, az Otv. szerint a végtörlesztés teljesítésének határideje az igénybejelentéstől számított 60. nap, de kizárólag saját erő megfizetése esetén legkésőbb 2012. január 30. napja. Az eljáró tanács a jogszabály alapján a pénzügyi szolgáltató rendelkezésére álló törvényes határidő figyelembe vételével alakította ki az ajánlásban rögzített elszámolási határnapot, a 2012. január 30-át.

A pénzügyi szolgáltató a Pénzügyi Békéltető Testület döntésének nem vette alá magát, így az eljáró tanács ajánlásban hívta fel a pénzügyi szolgáltatót a rendelkező részben foglaltak teljesítésére.

Budapest, 2012. szeptember 24.

dr. Tóth-Lenk Zsuzsanna s.k.,
az eljáró tanács tagja

Felföldi Ágnes
az eljáró tanács elnöke
az aláírásban akadályozott elnök
helyett is

dr. Tóth-Lenk Zsuzsanna s.k.

dr. Lajkó Ildikó Erzsébet
az eljáró tanács tagja
az aláírásban akadályozott tag
helyett is

dr. Tóth-Lenk Zsuzsanna s.k.